

หนังสือเรียนที่ผูกขาดโดยรัฐ

สื่อการศึกษาของไทยในอดีต

ตลอดระยะเวลากว่า 50 ปี ที่ผ่านมากระหว่งศึกษานิการโดยกรมวิชาการในอดีตและองค์การค้ำของครุสภา มีบทบาทเป็นทั้งผู้กำหนดหลักสูตรรวมทั้งเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายหนังสือเรียนมาโดยตลอด. กะหว่งศึกษานิการจึงมีทั้งหน่วยงานที่กำหนดยุบาย, กำหนดยุบประมาณ รวมทั้งเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายโดยมีโรงเรียนในสังกัดกะหว่งศึกษานิการเป็นลูกค้ำกันเอง. เข้าทำนองรัฐกำหนดยุบาย, รัฐกำหนดยุบประมาณ, รัฐผลิต และรัฐซื้อ-ขายกันเอง. กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ **เรามีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกการตลาด, แต่กะหว่งศึกษานิการเลือกใช้ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมคือรัฐเป็นทั้งผู้ผลิต, เป็นผู้ตั้งยุบประมาณ และเป็นผู้ซื้อ-ขายกันเอง.** องค์การค้ำของครุสภาจึงเคยมีรายได้จากการขายหนังสือเรียนและอุปกรณ์การศึกษามากกว่าปีละ 4,000 ล้านบาท.

ผลที่เกิดขึ้นกับการศึกษาของไทย

ภาพรวมของการศึกษาของประเทศไทยตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมีดังนี้ 1. การสอบเข้ามหาวิทยาลัย (Entrance ในอดีต) มี

“...เรามีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกการตลาด, แต่กะหว่งศึกษานิการเลือกใช้ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมคือรัฐเป็นผู้ผลิต, เป็นผู้ตั้งยุบประมาณ และเป็นผู้ซื้อ-ขายกันเอง...”

ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบของนักเรียนทั้งหมดต่ำกว่า 50%, บางวิชามีค่าเฉลี่ยเพียง 30 กว่าคะแนน. 2. การสอบ O - NET เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบของนักเรียนทั้งหมดต่ำกว่า 50% ทุกวิชา. 3. การสอบ A - NET เพื่อวัดทักษะหรือความถนัดทางวิชาการระดับสูงในระบบ Admissions มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบของนักเรียนทั้งหมด ต่ำกว่า 50% ทุกวิชาเช่นกัน และ 4. ผลการจัดอันดับการศึกษาของ International Institute for Management Development (IMD), ไทยจัดอยู่ที่อันดับ 46 ถึง 48 ในแต่ละปี จากจำนวนประเทศทั้งหมดประมาณ 60 ประเทศ. เราอยู่ในอันดับที่ต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านคือ สิงคโปร์, มาเลเซีย และเวียดนามมาโดยตลอด. นักเรียนไทยอาจสอบได้เหรียญทอง, เหรียญเงิน และเหรียญทองแดงในโอลิมปิกวิชาการ. แต่นั่นคือนักเรียนตัวอย่าง (Sample) ที่มีเพียงส่วนน้อย, ส่วนใหญ่ของนักเรียนในประเทศมีผลสอบต่ำกว่า 50% ทุกวิชาดังที่กล่าวมาแล้ว (โปรดดูเอกสารประกอบเลขที่ 3).

ห้ามเอกชนพิมพ์และจำหน่ายหนังสือเรียนภาษาไทย

ในอดีตจนถึงปีการศึกษา 2546 กะหว่งศึกษานิการได้ใช้เหตุผลเรื่อง “ความมั่นคงของประเทศ” ในการห้ามเอกชนพิมพ์และจำหน่ายหนังสือเรียนภาษาไทย. กรม

“การศึกษาต้องมาก่อน”

พีระ พนาสุกัน
ppp@MACeducation.com

วิชาการในอดีตและองค์การค้ำฯ จึงเป็นผู้ผูกขาดการผลิตและจำหน่ายหนังสือเรียนรวมทั้งแบบฝึกหัดภาษาไทยแต่ผู้เดียว.

มีข้อเท็จจริงและคำอธิบายข้อเท็จจริงที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นดังนี้คือ

ข้อเท็จจริง 1 : ประชากรส่วนใหญ่ของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อ่านและเขียนภาษาไทยไม่ได้.

คำอธิบายคือเพราะในอดีตหลายสิบปีที่ผ่านมา (แม้กระทั่งปัจจุบัน) ตำราเรียนภาษาไทยเขียนโดยนักวิชาการจากส่วนกลาง จึงมองข้ามบางประเด็นในเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยไม่เจตนา. กล่าวคือหนังสือเรียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาไม่มีวิธีการนำเสนอโดยใช้ศาสนาพุทธในทำนองเช่น “มานี้และมานะ ตื่นเข้าทำบุญตักบาตรไหว้คุณพ่อคุณแม่แล้วไปโรงเรียน”. เมื่อแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นเช่นนี้และบังคับใช้กันทั่วประเทศ, ประชากรใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จึงไม่ยอมส่งลูกมาเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐ, แต่ไปเรียนในโรงเรียนปอเนาะหรือโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามแทน.

ข้อเท็จจริงที่ 2 : คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ รัฐมนตรีว่าการกะหว่งวัฒนธรรม เป็นห่วงว่าเยาวชนในจังหวัดภาคเหนือจะลืมภาษาท้องถิ่นของตนเอง. ปัจจุบันพบว่าเยาวชนดังกล่าวจะพูดภาษาท้องถิ่นผสมกับภาษาไทยกลาง เพราะไม่รู้คำศัพท์เดิมของภาษาท้องถิ่น จึงใช้ภาษาไทยกลางเข้าไปผสมในการพูด.

คำอธิบายชัดเจนอยู่แล้วคือ “เพราะตำราเรียนภาษาไทยเขียนโดยนักวิชาการจากส่วนกลาง จึงมองข้ามวัฒนธรรมท้องถิ่นไป”, หรือสังคมนิยมคำอธิบายอย่างอื่นที่ดีกว่านี้?

